

## NÉPÚJSÁG

*A természet kalendáriuma*

## CXL.

**Arisztotelész** kérdése ébreszt ma reggel.

*Ki az, ki azt kérdezi, hogy miért tetszik a szép?*

Nos, az, aki nem lát. Csak néz.

Nád bugája, gyékény torzsája s apró téli almák bája. A héjjakút mácsonya termékes kórója csak háttér, de nélküle nem teljes a kép. Az akác fakult sárga leveleire emlékszik a kép, a fiatal husáng őszfeledte-télgyötörte lombja belejajong az érkező sötétségbe. Keresd, nézd, bámuld, csodáld.

Békesség nyomasztja a tájat. A kis tavat az árválkodó nád mellett békabuzogányok foszlott zászlai lengik körül. A fagy szorításából éppen felengedő víz beleborzong. A hidegből meleg szobába behozva majd a gyékény torzsavirágzatáról a leheletvékony zúzmara csillogó vízcseppekké olvad s a nád bugája is megkönnyezi a lassan búcsúzó telet. Vagy tán e vegetatív lét szimbolikájának nagymesterét? Hideg van. A hajnali dér mínuszai ránehezülnek a tájra. Az erdő avarján békésen pihen a fehér határtalanság. A nap tétován keresi helyét kelet felé, de a lassan gomolygó köd el-elteveszteti fénysugarai biztosnak tűnő útját. A tavacska körül lappangó pihegésük mire álmodik tavaszt? Madárdalra, anyaföldbe kapaszkodó fák gyökerére. **Kusztos Endre** akáca ácsorog itt az út mentén. A kivágott fa évgyűrűi belefeketültek a nemlétbe, a geszt közepére mácsonya palánták horgolnak zöld csipkét s felisszák a halott életet adó nedveit. Az elhanyatlott törzs oldalából új élete fakad a szívósságnak: süvölvény husáng győzedelmes lombja pereg a holt törzsre. Mintha csak ő álmodta volna. *Szénbe, tusba, diópácba varázsolt fekete-fehér metaforáit* - ahogy **Nagy Miklós Kund** rezdülő léte értelmét - legutóbb még a bánffyhungyadi parókia kiállítótermében láttam, ahogy unokaöccse azokat előteremtette a félfeledettségéből.

*A télutó bizonyára sehol a világon nem valami népszerű időszak, a sápadt északiakat pedig különösen megviseli a fényhiány. Jellemző, hogy mindenki hallgatásba burkolózva issza reggeli kávéját, nagyokat sóhajtván mellé. Ilyenkor nem szégyen elkészni, fáradtnak lenni, fájós végtagokra panaszkodni, vagy karikás szemekkel bámulni a semmibe... Az ifjúság körében egyre népszerűbb Bálint-napi piros rózsák és csokiszívek látványa egyáltalán nem hatja meg a letargiás felnőtteket, akik már csak a szabadnapoknak és a hétvégi pihenéseknek képesek örülni a lélekölő télutó véget nem érő időszakában* - írja **Veress Mária** Svédországba szakadt ökológus és szépíró barátnőm a skandináv februárról.

Megírtam volt már, számomra sem tavaszköszöntő szerelem-ünnep február 14., Valentin-nap, még Bálintként sem. Ha az ember benne él e tájban, természetével lesz rokon, s itt a Kárpát-medencében a szerelmes tavasz márciussal érkezik.

A február 19-i zabáló csütörtök - lánynevéen torkos csütörtök- viszont élő hagyomány nálunk. Ekkor kezdik készíteni a farsangi ételeket. Gyakori a tyúkhúsleves, főtt marhahús hagymamártással, töltött káposzta, kocsonya, kolbász. A fánk elmaradhatatlansága mindenkor abosfalvi emlékem erről a téli homályból kikecmergő tavaszról.

*Rövid távon lehet homályban járni, de hosszú ideig lehetetlen. Aki világosságban jár, annál diadalra jut az igazság. De a világosságért meg kell küzdeni.*



- idézem e fura tavaszban a február 25-én, 1888-ban Marossárpatakon született **Tavaszy Sándort**. A református püspök, teológia- és filozófiatanár, az **Erdélyi Helikon** tagja több irodalmi és művelődési egyesület szellemi irányítója volt a két világháború közötti időszakban, nagyon nehéz időkben. Ezért a munkásságáért, a magyar művelődés fellendítésében szerzett kimagasló érdemeiért 1940-ben **Corvin-koszorúval** tüntette ki Horthy Miklós **Berde Mária, Tamási Áron, Kós Károly, Nyíró József** társaságában.

Tucatnyi könyve, 800 tanulmánya és számos cikke közül most az 1938-ban az Erdélyi Szépmíves Céh gondozásában megjelent **Erdélyi tetők** című kötetét veszem le képzeletem könyvtárpolcáról. Görgényi-havasok, Hargita, Nagy- és Kis-Csomád, szolcsvai bűvópatak, Radnai-havasok, Cibles, Detonáta, Gyalui-havasok, Vlegyásza, Jád völgye, Királyerdő, Tordai-hasadék - csak néhány tündér-sóhaja e kötet honszerető és -féltő színhelyeinek.

1937–1945 között az **Erdélyi Kárpát Egyesület** elnöke volt. Székfoglaló beszédében fogalmazta meg:

*Én a turistaságot a honismeret tudományának tekintem. Azt a földet, melyen élünk, akkor szeretjük igazán, ha szemtől szembe ismerjük is azt.*

E szemtől szembe ismeret terhével megáldva, s hasonló jókat kívánva, maradok kiváló tisztelettel:

Kiss Székely Zoltán

Kelt 2015-ben, amikor a Nap a Halak havába lépett

